

Programování pro matematiky

9. cvičení - Grafy

Peter Kovács

Doporučuje si promyslet řešení každého z úkolů, pro vaše vlastní ujasnění učiva. Navíc pokud některé z úvah sepišete můžete získat body

Každý úkol obsahuje za názvem maximální počet bodů, které lze za úkol získat. Vaším úkolem je si vybrat úkoly, které chcete řešit. Klidně všechny. Úkoly, které jste si vybrali sepište do jednoho souboru a odvezďte do recodexu. Za celý úkol můžete získat maximálně **4 body**. Po odvezdání ohodnotím každou odevzdanou úlohu. Body sečtu a přidělím vám $\min(\text{body}, 4)$. Úkoly řešte sami. Pokud spolupracujete v skupině dostanete své body podělené počtem lidí v skupině.

Za úkoly je možné udělit pouze celočíselné body. Pokud získáte neceločíselný výsledek, bude zaokrouhlen nadol.

Reprezentácia multigrafov (1 bod):

Na cvičení sme si ukazovali různé způsoby reprezentace grafu. Navrhnite reprezentaci multigrafu v paměti. Udělejte návrh pro ohodnocený a neohodnocený multigraf.

Řešení: Jedna možnost pro neohodnocený multigraf je vzít matici sousednosti a místo 1 značící existenci hrany na toto místo uložit počet hran. Pro ohodnocený graf můžu mít pro každou případnou hranu seznam délek hran, ideálně seřazených dle velikosti.

Reprezentace řídkých grafů (1 bod):

Navrhněte reprezentaci grafu, která bude efektivní pro řídké grafy, a přitom dokáže rychle testovat existenci hrany mezi zadanými vrcholy.

Řešení: Hrany ukládáme do hešovací tabulky. Vzhledem na řídkost grafu, by nemělo být kolizí mnoho. Dotaz na existenci hrany bude v $O(1)$.

Význam mocnin matic sousednosti (1 bod):

Je-li A matice sousednosti grafu, co popisuje matice A^2 ? A co A^k ? (Mocniny matic definujeme takto: $A^1 = A$, $A^k = A^{k-1} \cdot A$.)

Řešení: Když si vyjádříme jak vypadá prvek v matici A^2 dostaneme

$$A_{ij}^2 = \sum_{k \in V} A_{ik} \cdot A_{kj}$$

Uvědomme si, že jednotlivé členy v sumě budou rovny jedné právě tehdy, když pro dané k jsou A_{ik} i A_{kj} rovny jedné a tedy existuje hrana z i do k a zároveň z k do j . Suma tedy spočítá počet cest z i do j o délce dva. Když se stejnou věc rozepíšeme obecně pro A^k můžeme pozorovat, že na pozici ij bude počet sledů z i do j . Pozor ne cest, protože sledy s opakujícími se hranami započítáváme také.

Počet nejkratších cest (1 bod):

Upravte BFS tak, aby pro každý dosažitelný vrchol zjistilo, kolik do něj vede nejkratších cest z počátečního vrcholu. Zachovejte časovou složitost $O(n + m)$, kde m je počet hran a n je počet vrcholů.

Řešení: Procházíme graf BFS přičemž každý vrchol zařazujeme do fronty jako dvojici (vrchol, vzdálenost). Pokud vybereme vrchol z fronty, podíváme se jestli je navštíven. Pokud není uložíme do pole dvojici

(1, vzdálenost), kde 1 značí počet nejkratších cest. Pokud už byl nalezen skontrolujem jestli se vzdálenost shoduje. Pokud ano připočítáme 1 do počtu nejkratších cest.

Uřezávání grafu (1 bod):

Mějme souvislý orientovaný graf. Chceme mazat jeho vrcholy jeden po druhém tak, aby graf zůstal stále souvislý. Jak takové pořadí mazání najít? Popište algoritmus.

Řešení: Spustíme vyhledávání (DFS nebo BFS). Z neho dostaneme pořadí vrcholů v jaké sme jich zpracovávali. Pokud toto pořadí otočíme, dostaneme chtěné pořadí. Stačí si uvědomit jak vypadá strom průchodu grafem.